

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir (jud. C. Salagor)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Gospodăria Țărănească „Pralea Petru”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Violina Gazibar (Cavruc), Tudor Cavruc, Mihaela Cavruc împotriva Gospodăriei Țărănești „Pralea Petru”, intervenienți accesorii de partea pârâtului Petru Pralea și Societatea cu Răspundere Limitată „Petrular”, intervenient accesoriu Inspecția Teritorială de Muncă Cahul cu privire la încasarea indemnizației unice pentru deces în accident de muncă, repararea prejudiciului pentru pierderea întreținătorului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost admis apelul declarat de către Gospodăria Țărănească „Pralea Petru” și a fost modificată hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătoriai Cahul, sediul Cantemir, în partea încasării prejudiciului moral,

constată:

La 20 martie 2020, reclamanții Violina Gazibar (Cavruc), Tudor Cavruc și Mihaela Cavruc, reprezentați de avocatul Dumitru Codreanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Gospodăriei Țărănești „Pralea Petru”, intervenienți accesorii de partea pârâtului Petru Pralea și SRL „Petrular”, intervenient accesoriu Inspecția Teritorială de Muncă Cahul cu privire la încasarea indemnizației unice pentru deces în accident de muncă, repararea prejudiciului pentru pierderea întreținătorului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanților au indicat că, la 20 iulie 2017 s-a produs un accident de muncă mortal în care a avut de suferit soțul/tatăl reclamanților, Mihail Cavruc, care la fața locului a decedat.

Au susținut că, fondatorul pârâtului căuta combină pentru a recolta orzul, și la data

de 18 iulie 2020 a intrat pe teritoriul unde era angajat Mihail Cavruc, la SRL „Petrular”, ca să discute cu directorul acestei întreprinderi, unde s-a întâlnit cu Mihail Cavruc care repara o combina pe teritoriul SRL „Petrular”.

Reclamanții au afirmat că, în timpul discuției, Petru Pralea, administratorul pârâtului, a spus că are nevoie de a recolta orzul de pe câmp și a intrat la fratele său, administratorul SRL „Petrular”, să se intereseze dacă poate să îl ajute să îi dea o combină cu muncitor ce ar recolta orzul, la care Mihail Cavruc i-a comunicat că administratorul SRL „Petrular” nu este pe loc, este plecat în Chișinău pentru a cumpăra careva detalii auto, și i-a comunicat că el poate să îl ajute cu recoltarea orzului și că va discuta cu administratorul și va comunica despre solicitarea lui Petru Pralea, la ce ambii au fost de acord.

Au menționat că, Mihail Cavruc a venit pe data de 19 iulie 2017 aproximativ pe la orele 19:30-20:00, a lăsat combina pe teritoriul pârâtului și s-au înțeles că a doua zi de dimineață, administratorul pârâtului să intre să îl i-a pe acesta să îl aducă la combină, ca acesta să înceapă lucrările.

Reclamanții au comunicat că, la data de 20 iulie 2017, pe la orele 04:30, administratorul pârâtului l-a luat pe Mihail Cavruc și l-a adus la combină, au alimentat-o cu combustibil și s-au dus să îi arate câmpul cu orz ce urmează a fi recoltat, apoi ultimul a început lucrul, iar administratorul pârâtului a comunicat că pleacă în „brigadă” să dea mâncare animalelor. Ulterior întorcându-se, ultimul a văzut că combina a deviat de la câmpul cu orz, s-a apropiat de combină și l-a văzut pe Mihail Cavruc prins și strivit în mecanismul combinei, cu care acesta lucra.

Au afirmat că, în urma cercetării accidentului de muncă, de către Inspectoratul de Stat al Muncii a fost întocmit procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă mortal nr.CH2017-PVA-79/1 din 22.08.2017, iar la pct.8, cu titlu de concluzie, a stabilit că, vinovat de încălcarea normelor de securitate a muncii se face fondatorul GȚ „Pralea Petru Vasile” care l-a admis pe Mihail Cavruc la lucrări de recoltare a orzului fără supraveghere, fără al instrui în domeniul tehnicii securității muncii, iar ultimul a decedat, după părerea lor, pe motiv că a încălcat Instrucțiunea nr. 16 care interzice curățirea mecanismelor cu motorul pornit al combinei.

Reclamanții au declarat că, nu consideră corectă concluzia precum că și Mihail Cavruc a admis careva încălcări a instrucțiunii, or, ultimul nu a fost instruit de către pârât și administratorul pârâtului, și chiar dacă posibil instruirea să fi fost făcută la locul de muncă de bază, unde activa decedatul, aceasta nu trebuie să se răsfrângă ca și acțiune a pârâtului, ultimul dând dovadă de neseriozitate, a admis la muncă fără a se asigura dacă Mihail Cavruc cunoștea regulile de securitate la lucrările de recoltare, cunoștea toate riscurile la care se va supune și nu l-a instruit la angajare, iar potrivit prevederilor art. 58 alin. (3) Codul muncii, în cazul în care contractul individual de muncă nu a fost perfectat în formă scrisă, acesta este considerat a fi încheiat pe o durată nedeterminată și își produce efectele din ziua în care salariatul a fost admis la muncă de către angajator sau de către o altă persoană cu funcție de răspundere din unitate, abilitată cu angajarea personalului.

Consideră că, situația dată reprezintă un caz clasic unde angajatorul a admis o persoană la lucrări fără al instrui convenit în domeniul securității muncii, contrar prevederilor art. 17 alin. (1) al Legii nr. 186 din 2008, fără să-i aducă la cunoștință

riscurile la care se supune în postul de muncă ce îi revenea lui Mihail Cavruc, contrar prevederilor art. 14 alin. (1) lit. a) a Legii nr. 186 din 2008. Aceste instrucțiuni de securitate nu se publică în Monitorul Oficial că să fie publice, dar fiecare întreprindere urmează să le elaboreze singure în funcție de riscurile proprii întreprinderi și domeniul de activitate, ori altfel se va ajunge la situații de genul dat când se constată fiind admis la lucrări nu a fost informat, instruit despre regulile de comportament și securitate, iar abordarea că anterior, la o altă companie, acesta a fost instruit și datorită acestui fapt să fie constatat că a admis careva încălcări, este una incorectă, contrară legislației și spiritului securității muncii.

Reclamanții au notat că, potrivit art. 18 alin. (2) și alin. (5) din Legea nr. 186 din 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă, în caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul și în mărimea stabilită de lege, și, în plus le plătește, din contul mijloacelor proprii, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulțit la numărul anilor compleți pe care acesta nu i-a trăit până la vârsta de 62 de ani, dar nu mai puțin de 10 salarii medii anuale. Indemnizația unică se plătește persoanelor care au dreptul la aceasta, de către unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, în modul stabilit de Guvern.

În continuare, au mai precizat că, la data de 20 ianuarie 2019, de către pârât a fost recepționată cererea prealabilă, la care ultimul nu a răspuns în termen de 30 zile, iar la contactarea lui Petru Pralea, prin intermediul telefonului, ultimul a comunicat că nu dorește să ajute cu nimic, deoarece nu se simte vinovat și că are 8 nepoți pe care trebuie să-i întrețină.

Au mai specificat că, pentru calcularea indemnizației unice, salariul mediu anual al accidentatului se determină pentru perioada de decontare de 2 ani (24 luni calendaristice-de la data de 1 până la data de 1), premergători pierderii capacității de muncă ori decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale.

În acest context, au menționat că, potrivit extrasului din contul salarial al lui Mihail Cavruc, salariul pe ultimele 24 luni premergătoare decesului constituie suma de $68889,58/24=2870,39$ lei (salariu mediu lunar)* 12=34444,68 (salariul anual)*18 (ani netrași până la 62 ani)=620 004,24 lei.

Referitor la cerința cu privire la repararea prejudiciului din cauza pierderii întreținătorului, reclamanții au susținut că, conform art. 1419 alin. (2) lit. a) și b) Cod civil (în vigoare la momentul producerii faptelor), în caz de deces, dreptul de despăgubiri se recunoaște minorilor, până la împlinirea vârstei de 18 ani, elevilor și studenților care au împlinit vârsta de 18 ani, până la finalizarea studiilor (cu excepția studiilor efectuate la secția fără frecvență), în instituții de învățământ, dar cel mult până la împlinirea vârstei de 23 ani.

Au indicat că, potrivit datelor statistice din Republica Moldova, minimumul de existență pentru un copil ce locuiește în sate pentru anul 2018 a constituit suma de 1718,80 lei.

Reclamanții au invocat că, în conformitate cu prevederile art. 280 lit. c) Cod civil,

sunt imprescriptibile extinctiv pretențiile cu privire la repararea prejudiciului cauzat vieții sau sănătății persoanei. În acest caz se repară prejudiciul pentru o perioadă anterioară intentării acțiunii, dar nu mai mare de 3 ani.

Prin urmare, reclamantii consideră că sunt în drept de a cere din luna decesului întreținătorului (iulie 2017), repararea lunară a prejudiciului pentru pierderea întreținătorului, pentru ambii copii minori, Tudor Cavruc a.n. 04.03.2006 până la împlinirea vârstei de 18 ani sau până la împlinirea vârstei de 23 ani dacă după majorat își va continua studiile la secția zi în instituții de învățământ câte 1 718,80 lei, la fel și pentru Mihaela Cavruc a.n. 06.12.2012 a câte 1 718,80 lei până la împlinirea vârstei de 18 ani sau până la împlinirea vârstei de 23 ani dacă după majorat își va continua studiile la secția zi în instituții de învățământ.

Reclamantii au mai susținut că, din vinovăția pârâtului a decedat cea mai apropiată persoană, ori, aceștia duceau un trai comun, într-o familie deja formată, iar Mihail Cavruc nu ducea un mode de viață antisocial. Iar din momentul încheierii căsătoriei, anul 2009, până la deces, s-au format profunde legături psiho-emoționale și prin ruptura acestor legături, acestora li s-a cauzat un prejudiciu moral, și mai mult ca atât, după decesul lui Mihail Cavruc, pârâtul deși cunoscând că a fost găsit vinovat de încălcarea regulilor de securitate care au dus la accidentul de muncă, nu a încercat să acorde vreun ajutor, din care motiv consideră că sunt în drept să solicite repararea prejudiciului moral, sub formă de compensație bănească.

Au solicitat, încasarea din contul pârâtului GȚ „Pralea Petru Vasile”, în beneficiul reclamantilor, solidar, a indemnizației unice pentru deces în accident de muncă, în sumă de 620 004,24 lei; încasarea lunară din contul pârâtului GȚ „Pralea Petru Vasile” în beneficiul lui Tudor Cavruc a compensației pentru pierderea întreținătorului, în sumă de 1 718,80 lei, ce urmează a fi achitată din luna decesului, iulie 2017, până la împlinirea vârstei de 18 ani sau până la împlinirea vârstei de 23 ani, dacă după majorat își va continua studiile la secția zi în instituții de învățământ; încasarea lunară din contul pârâtului GȚ „Pralea Petru Vasile” în beneficiul lui Mihaela Cavruc a compensației pentru pierderea întreținătorului, în sumă de 1 718,80 lei, ce urmează a fi achitată din luna decesului, iulie 2017, până la împlinirea vârstei de 18 ani sau până la împlinirea vârstei de 23 ani, dacă după majorat își va continua studiile la secția zi în instituții de învățământ; încasarea din contul pârâtului GȚ „Pralea Petru Vasile” în beneficiul reclamantilor a prejudiciului moral, a câte 100 000 lei lunar, în total suma de 300 000 lei.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat din contul GȚ „Pralea Petru” în beneficiul Violinei Gazibar (Cavruc), Tudor Cavruc și Mihaela Cavruc, suma de 310 002,12 lei cu titlu de indemnizație unică pentru deces în accident de muncă a lui Mihail Cavruc. S-a încasat din contul GȚ „Pralea Petru” în beneficiul lui Tudor Cavruc, compensația pentru pierderea întreținătorului în sumă de 422,57 lei, începând cu data de 20 iulie 2017 până la împlinirea vârstei de 18 ani sau până la împlinirea vârstei de 23 ani, dacă după majorat își va continua studiile la secția zi în instituții de învățământ. S-a încasat din contul GȚ „Pralea Petru” în beneficiul Mihaelei Cavruc compensația pentru pierderea întreținătorului în sumă de 422,57 lei, începând cu data de 20 iulie 2017 până la împlinirea vârstei de 18 ani sau până la împlinirea vârstei de 23 ani, dacă după majorat

își va continua studiile la secția zi în instituții de învățământ. S-a încasat din contul GȚ „Pralea Petru” în beneficiul Violinei Gazibar (Cavruc), suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat din contul GȚ „Pralea Petru” în beneficiul lui Tudor Cavruc, suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat din contul GȚ „Pralea Petru” în beneficiul Mihaelei Cavruc, suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat din contul GȚ „Pralea Petru” în beneficiul statului suma de 9 904,30 lei cu titlu de taxă de stat, de la care reclamantii au fost scutiți prin lege. În rest acțiunea s-a respins.

Instanța de fond a stabilit că, între GȚ „Pralea Petru” și decedatul Mihail Cavruc a fost încheiat un contract de muncă, care însă nu a fost perfectat în formă scrisă. Astfel, fondatorul GȚ „Pralea Petru” s-a înțeles cu Mihail Cavruc, ca ultimul să recolteze cu combina un câmp de orz.

Potrivit certificatului de deces, Mihail Cavruc, născut la 19 decembrie 1972, a decedat la data de 20 iulie 2017.

Instanța de fond a reținut că, prin procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă mortal nr. CH2017-PVA-79/1 din 22 august 2017 întocmit de către Inspectoratul de Stat al Muncii, Inspekția Teritorială de Muncă Cahul, au fost stabilite persoanele care au încălcat prevederile actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii și anume: - fondatorul GȚ „Pralea Petru Vasile” care a admis persoana la recoltarea orzului fără supraveghere și fără a efectua instructajele respective în domeniul securității și sănătății în muncă, astfel încălcând pct. 55 din HG nr. 95 din 05.02.2009, care prevede că, pentru lucrătorii altor unități, care desfășoară activități pe bază de contract de prestări servicii în unitatea unui alt angajator, angajatorul beneficiar de servicii va asigura instruirea lucrătorilor privind activitățile specifice unității respective, riscurile pentru securitate și sănătate în muncă și măsurile de protecție și prevenire la nivelul unității, care se va consemna în Fișa colectivă de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, conform anexei nr.6 al Regulamentului; și - Mihail Cavruc, angajat în cadrul SRL „Petrular”, care a admis lucrări de curățare a hederului mașinii agricole de model „Fortzschrift E 302”, fără a respecta instrucțiunea „Инструкция Nr. 16 по охране труда при уборке на сено и сенажкосилькой-плющилкой (E302; E303 и др.). Требования по охране труда при выполнении работ п. 8 - Своевременно очищать жатку и барабан от наматывания травянистой массы. Очистку производить при выключённых рабочих органах и заглушенном двигателе”.

În continuare, luând în considerație că prin procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă mortal din 22 august 2017, a fost stabilită atât vinovăția fondatorului GȚ „Pralea Petru”, cât și a angajatului Mihail Cavruc, însă fără a fi indicat gradul de vinovăție a fiecăruia din ei, instanța de fond a solicitat de la Inspectoratul de Stat al Muncii, Inspekția Teritorială de Muncă Cahul de a prezenta informația referitor la gradul procentual de vinovăție a fiecăruia, solicitări care însă au rămas fără răspuns.

Având în vedere acestea, pentru a nu îngrădi drepturile atât a părții reclamante cât și a părții pârâte, și întru a nu admite îmbogățirea fără justă cauză, instanța de fond a considerat necesar de a aplica răspunderea mixtă 50/50.

Potrivit extrasului din contul salarial al decedatului Mihail Cavruc salariul pe ultimele 24 luni premergătoare decesului constituie suma de $68\,889,58/24=2\,870,39$

(salariul mediu lunar)*12=34 444,68 (salariul anual)* 18 (ani netrăiți până la 62 ani) = 620 004,24 lei. Astfel, instanța de fond a reținut ca fiind întemeiată parțial pretenția privind încasarea indemnizației unice, or, având în vedere că, a fost stabilită răspunderea mixtă, aceasta a fost încasată în jumătate, și anume suma în mărime de 310 002,12 lei. Iar în rest, pretențiile reclamantilor cu privire la încasarea indemnizației unice au fost respinse ca neîntemeiate.

Cu referire la cerința privind compensarea prejudiciului pentru pierderea întreținătorului, instanța de fond a relevat că, conform informației Biroului Național de Statistică, publicată pe portalul web al acestuia, minimum de existență anuală pentru anul 2017, pentru copii în sate constituia suma de 1 690,30 lei. Însă, având în vedere că părinții contribuie la întreținerea copiilor în părți egale, suma de 1 690,30 lei a fost împărțită la 2 (2 părinți), și luând în considerație și faptul că, a fost stabilită răspunderea mixtă 50/50, suma de 845,15 lei a fost împărțită la 2, rezultând suma de 422,57 lei, pentru Tudor Cavruc și Mihaela Cavruc, care urmează a fi achitată din luna decesului, iulie 2017, până la împlinirea vârstei de 18 ani sau până la împlinirea vârstei de 23 ani dacă după majorat își vor continua studiile la secția zi în instituții de învățământ,

Mai mult ca atât, instanța de fond a precizat că, cuantumul compensației pentru pierderea întreținătorului a fost calculat din minimum de existență pentru copii stabilit pentru anul 2017, atât timp cât s-a solicitat încasarea acesteia începând cu data decesului.

La fel, cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanța de fond a notat că, despăgubirile pentru prejudiciile morale se disting de cele pentru prejudiciile materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale susceptibile în mod rezonabil care au fost cauzate, precum și de toate consecințele acesteia.

Prin urmare, instanța de fond a concluzionat asupra încasării din contul pârâtului GȚ „Pralea Petru Vasile” în beneficiul Violinei Gazibar (Cavruc), Tudor Cavruc și Mihaela Cavruc, a prejudiciului moral în cuantum de 50 000 lei pentru fiecare, care constituie o satisfacție echitabilă ca urmare a suferințelor provocate în legătură cu decesul lui Mihail Cavruc.

La 04 mai 2021 GȚ „Pralea Petru”, reprezentată de Petru Pralea a depus apel nemotivat, iar la 20 septembrie 2021 a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de GȚ „Pralea Petru” și a fost modificată hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Cantemir, în partea încasării prejudiciului moral. S-a micșorat cuantumul prejudiciului moral încasat de la GȚ „Pralea Petru” în beneficiul Violinei Gazibar (Cavruc), de la 50 000 lei până la 20 000 lei. S-a micșorat cuantumul prejudiciului moral încasat de la GȚ „Pralea Petru” în beneficiul lui Tudor Cavruc, de la 50 000 lei până la 20 000 lei. S-a micșorat cuantumul prejudiciului moral încasat de la GȚ „Pralea Petru” în beneficiul Mihaelei Cavruc, de la 50 000 lei până la 20 000 lei.

În rest, hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Cantemir, a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, cuantumul prejudiciului moral stabilit pentru Violina Gazibar (Cavruc), Tudor Cavruc și Mihaela Cavruc, în mărime de 50 000 lei, este exagerat și a considerat că, aceștia urmează a fi despăgubiți moral prin încasarea sumei de 20 000 lei.

În conformitate cu prevederile art. 1422 alin. (1) și alin. (2) Cod civil (în vigoare la data producerii faptului juridic) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art. 1423 Cod civil (în vigoare la data producerii faptului juridic) mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, la determinarea prejudiciului moral, instanța de fond urma să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, să țină cont de particularitățile cazului.

În continuare, instanța de apel a remarcat că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că compensația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă un efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor, iar cel care pretinde daunele morale să aducă un minim de argumente și indici din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate prin pierderea întreținătorului și ca cale de consecință compensația acordată să reprezinte o satisfacție echitabilă prin restabilirea drepturilor încălcate și situația victimei înainte de cauzarea prejudiciului.

La 06 aprilie 2022 GȚ „Pralea Petru”, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului recurenta a indicat că, instanțele de judecată eronat au constatat existența unui contract individual de muncă, făcând trimitere la prevederile art. 58 alin. (3) din Codul muncii, normă care se referă la raporturile de muncă dintre angajator și salariat, privind durata unui contract individual de muncă, forma și începutul acestuia.

A menționat că, la caz este vorba despre prestarea unui serviciu temporar, raport

reglementat de Codul civil între Mihail Cavruc în calitate de salariat al SRL „Petrular” și Petru Pralea în calitate de persoană fizică, prestare care de altfel nu este probată ca fiind existentă.

Recurenta a comunicat că, la momentul producerii accidentului de muncă soldat cu decesul lui Mihail Cavruc, ultimul era angajat în cadrul SRL „Petrular”, ceea ce se confirmă prin extrasele prezentate cu privire la salariu, și, în aceste circumstanțe, răspunderea pentru despăgubirea daunei nu poate fi pusă pe seama lui Petru Pralea.

A precizat că, potrivit pct. 8 din procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal nr. CH2017-PVA-79/1 din 22 august 2017, persoana vinovată de accidentul de muncă este Petru Pralea, care a admis la recoltarea orzului persoana, fără supraveghere și instructaj respectiv, prin ce a încălcat pct. 55 din HG 95 din 05.02.2009, activitate care la fel se referă la prestarea unor servicii în unitatea unui alt angajator, fără a fi probat faptul existenței unui contract de prestări servicii.

La fel, recurenta a susținut că, potrivit procesului-verbal menționat supra, vinovat de accidentul de muncă mortal este însăși Mihail Cavruc, care a admis lucrări de curățire a hegherului mașinii agricole, fără a stinge agregatele și motorul mașinii.

A notat că, în ședința de judecată a fost prezentată ordonanța de clasare a cauzei penale din 12 decembrie 2017, pe faptul accidentului de muncă soldat cu decesul lui Mihail Cavruc, pe motiv că nu există faptul infracțiunii prevăzute de art. 183 alin. (2) Cod penal, și din această ordonanță se deduce clar că vinovăția aparține lui Mihail Cavruc, care a ignorat cerințele art. 8 din Instrucțiunea nr. 16 privind securitatea în muncă la recoltarea orzului, și care la 31 octombrie 2016 a fost angajat la SRL „Petrular” în calitate de tractorist-mașinist, iar la 01 noiembrie 2016, pe numele lui Mihail Cavruc a fost emis ordinul nr. 12 cu instrucțiunea în domeniul securității muncii la efectuarea lucrărilor de cosire cu utilajul E 302, E 303.

Recurenta a subliniat că, Mihail Cavruc, în calitate de salariat al SRL „Petrular”, la dorința proprie a acceptat, în ziua de lucru în care era la SRL „Petrular”, să presteze un serviciu temporar, în interesul său, lui Pralea Petru, și știind cu certitudine specificul lucrului cu utilajul utilizat, a încălcat cerințele instrucțiunii nr. 16, și anume, a curățat mașina cu motorul și agregatele în funcțiune, prin ce însuși el și-a pus viața în pericol.

Prin urmare, recurenta consideră că cerințele cu privire la încasarea indemnizației lunare pentru copiii minori și a prejudiciului moral sunt neîntemeiate.

Prin notificarea din 05 mai 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, înștiințându-i despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 10, Vol II).

La 30 mai 2022, Violina Gazibar (Cavruc), Tudor Cavruc și Mihaela Cavruc, reprezentați de avocatul Dumitru Codreanu au depus referința prin care au solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea deciziei din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Cahul a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei contestate la 27 ianuarie 2022 (f.d.234, Vol I), fiind recepționată de către recurentă la 12 februarie 2022, fapt confirmat prin avizul de

recepție anexat. (f.d. 241, Vol I)

Astfel, recursul declarat la 06 aprilie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către GȚ „Prălea Petru” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și

procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către GȚ „Pralea Petru”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către GȚ „Pralea Petru” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Gospodăria Țărănească „Pralea Petru” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic